

N:o 182.

Af herr **E. A. Lindblad**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående en inkomstskatt för år 1904.

En sydsvensk granskare af rang säger i fråga om den nya inkomstskatten bland annat: — — »Man har icke gifvit sig tid, eller kanske icke ens haft tid, att fullt i detalj utarbete denna lag, som, om än icke synnerligen många sidor tjock, är ett vidlyftigt arbete nog, eftersom hvarje ord däri kräft omsorgsfull pröfning. För att hinna till ett resultat, har man där, hvarest de många nya principerna mötte för stora svårigheter, antingen låtit det gamla stå kvar, huru mycket detta än stod i strid med det nya, eller ock »låtit udda vara jämnt» och tillyxat, men ej utmejslat bestämmelserna. Det är detta som vid en omarbetning årerstår att göra.»

Då Riksdagen nu går att förlänga det provisorium, som i fjor infördes och som kan blifva långvarigt nog, synes man dock böra, så långt som möjligt är, råda bot för ett missförhållande, som redan i fjor påpekades och som, om tiden då räckt till, nog blifvit behjärtadt. Det gäller nämligen beskattningen på vissa händer af absolut obefintliga inkomster; hvarje år man utkräver en sådan skatt, är man inne på ett oriktigt skattesystem, och gör man dessutom beräkningen också här progressiv, så blir felet än mera påtagligt.

Den danska jordbeskattningslagen om »Ejendomsskyld», som antogs den 11 mars 1902 och från den 1 juli i år träder i kraft, stadgar i sin 7 § — — »Er en Ejendom ved nærværende Lovs Ikrafttræden overdragen en anden till Brug som Fæste, i Forpagtning, Leje eller paa anden Maade, og det paaahviler Brugeren helt eller delvis at udrede de i § 1 nævnte Skatter, skal han fremtidig, saafremt Parterne ikke træffe anden

Overenskomst, i Stedet derfor udrede en tilsvarende Del af Ejendoms-skylden.

Naar en Jordejendom efter Lovens Ikrafttræden bortforpagtes, skal Forpagteren, saafremt Parterne ikke bestemme andet, udrede $\frac{2}{5}$ af Ejendomsskylden.»

Liknande bestämmelser äro tydligen af nöden äfven i Sverige. Det påvisades redan i fjor, att då det gäller utarrenderad jordbruksfastighet, finnes ingen rimlig grund att beskatta *jordegaren*, som i bästa fall åtnjuter måhända 4 % inkomst å taxeringsvärdet, äfvenledes för ränteafkastningen af det *kapital*, arrendatorn lägger ned i inventarier och förlag vid egendomen, eller för den *arbetsvinst* arrendatorn måste skörda af arrendet dels in natura, dels i penningar, med andra ord lika mycket vare sig egaren själf brukar och bebor sin egendom, eller han har arrendator därå, som också åtnjuter bostad och sin del af afkastningen. Det föreslogs därvid, att man skulle belasta arrendatorn med $\frac{1}{3}$ af den efter taxeringsvärdet beräknade inkomsten, således att jordegarens vinst skulle räknas till 4 % af taxeringsvärdet och arrendatorns till 2 %. Att dessa värden å afkastningen måste blifva approximativa, såsom grundade på medeltalsberäkningar för vissa år och för alla liknande jordbruksfastigheter, ligger i öppen dag. Då emellertid danskarne funnit rättvist pålägga arrendatorn $\frac{2}{5}$ af denna skatt, synes man i vårt land träffa det rätta, så nära som möjligt, om man stannar vid $\frac{2}{6}$.

Bevillningsutskottet yttrade i fjor härom bland annat: »Den uppdelning af inkomst af fast egendom, som för bestämmande af skattskyldigheten ifrågasatts skola ske vid utarrenderad jordbruksfastighet mellan jordegaren och arrendatorn, finner utskottet icke annat än billig och rättvis, men dock allenast under den förutsättning, att inkomsten och dess fördelning mellan vederbörande, så vidt ske kan, verkligen utrönes.» Vid debatten i Andra Kammaren uttalades jämväl sympatier därför.

Att nu »verkligen utröna» den absoluta inkomsten af jordbruksfastigheten för hvarje år — såsom i motion inom Första Kammaren vid denna riksdag föreslagits — måste den med förhållandena förtrogne finna vara, om också teoretiskt berättigadt, dock i praktiken förenadt med sådant besvär och dessutom så stridande mot svenskt föreställningssätt äfvensom vår allmoges kompetens i bokföring, att man svårligen inom en öfverskådlig framtid kan tänkas få ett generellt stadgande härom antaget eller utförbart.

Och då man vid arrendeafgifternas betalning frångått det gamla, opraktiska beräkningssättet med hälftenbruk, tredjedels bruk o. s. v., så synes det för beskattningens uttagande vara likaså riktigt att stanna vid

medeltalssiffror för 5 år, då det både är mycket svårt att få exakta inkomstsiffror, och dessa i hvarje fall skulle blifva synnerligen ojämn och växlande.

Med stöd af det anförda vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen, vid åtagande af en inkomstskatt för år 1904, måtte antaga följande tillägg till Kungl. Maj:ts proposition n:o

12 § 1:o) »Skatt enligt denna förordning . . . fastighetsbevillning för egendomen; dock att, med tillämpning . . . erlægges af delegarne;

och att, när jordbruksfastighet efter denna förordnings trädande i kraft utarrenderas, arrendatorn, så framt ej parterne annorlunda öfverenskomma, skall anses åtnjuta $\frac{1}{3}$ af den från den fasta egendomen beräknade inkomsten och därför erlægga inkomstskatt.

2:o) För inkomst af kapital och arbete — — för sistnämnda slags inkomst.

Bevillningsutskottet torde vidtaga de ändringar eller tillägg i motionens syfte, som kunna påkallas.

Stockholm den 26 mars 1903.

Ernst Lindblad.